

Правління Національного банку України

ПОСТАНОВА

11 серпня 2016 року

м. Київ

№ 368

Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України

Відповідно до вимог статей 7, 15, 25, 30, 44 та 56 Закону України “Про Національний банк України”, Указу Президента України від 27 червня 1999 року № 734/99 “Про врегулювання порядку одержання резидентами кредитів, позик в іноземній валюті від нерезидентів та застосування штрафних санкцій за порушення валютного законодавства”, Декрету Кабінету Міністрів України від 19 лютого 1993 року № 15-93 “Про систему валютного регулювання і валютного контролю”, Законів України “Про електронні документи та електронний документообіг”, “Про електронний цифровий підпис” та з метою вдосконалення порядку проведення деяких валютних операцій Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Затвердити Зміни до Положення про порядок отримання резидентами кредитів, позик в іноземній валюті від нерезидентів і надання резидентами позик в іноземній валюті нерезидентам, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 17 червня 2004 року № 270, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 липня 2004 року за № 885/9484 (зі змінами), що додаються (далі – Зміни до Положення).

2. Унести до Положення про відкриття та функціонування кореспондентських рахунків банків – резидентів та нерезидентів в іноземній валюті та кореспондентських рахунків банків-нерезидентів у гривнях, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 26 березня 1998 року № 118, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 квітня 1998 року за № 231/2671 (зі змінами), такі зміни:

1) у пункті 4.4 розділу 4:

абзац дванадцятий викласти в такій редакції:

“а) банк-нерезидент має право за рахунок коштів його клієнтів на кореспондентському рахунку цього банку в гривнях в уповноваженому банку купити на міжбанківському валютному ринку України іноземну валюту на підставі документів, що підтверджують отримання нерезидентом на зазначений кореспондентський рахунок коштів у гривнях унаслідок поставки в Україну

товарів (продукції, робіт, послуг) за відповідним зовнішньоекономічним договором (контрактом). Поставка продукції в Україну має підтверджуватися наявною в уповноваженому банку в електронних реєстрах митних декларацій інформацією про митні декларації, що є підставою для ввезення продукції та її випуску у вільний обіг на митній території України за відповідним зовнішньоекономічним договором (контрактом) (крім тимчасових митних декларацій, за якими купівля іноземної валюти не здійснюється). Зазначена інформація може бути надана іншим банком засобами електронної пошти Національного банку України з дозволу резидента-контрагента або на запит цього резидента-контрагента. Виконання робіт, надання послуг підтверджуються актом, рахунком (інвойсом) або іншим документом, який згідно з умовами відповідного зовнішньоекономічного договору (контракту) засвідчує виконання робіт, надання послуг”;

абзац тринадцятий виключити;

2) абзац другий пункту 7.2 розділу 7 замінити трьома новими абзацами такого змісту:

“Уповноважений банк може здійснювати купівлю іноземної валюти та інші операції відповідно до вимог цього Положення на підставі оригіналів відповідних документів (у тому числі електронних документів) або копій в електронній/паперовій формі з оригіналів документів на паперових носіях інформації.

Копії документів в електронній формі створюються клієнтом шляхом сканування з оригіналу документа на паперовому носії інформації та засвідчуються електронним цифровим підписом клієнта (для юридичних осіб – підписом уповноваженої особи), накладеним відповідно до вимог законодавства в сфері надання послуг електронного цифрового підпису (далі – електронна копія документа). Електронні копії документів можуть подаватися засобами програмно-технічного комплексу “клієнт-банк”, “клієнт-Інтернет-банк” тощо та залишаються в уповноваженому банку на зберіганні в електронному архіві.

Копії документів у паперовій формі мають бути засвідчені підписом клієнта (для юридичних осіб-резидентів – підписом керівника або заступника керівника) і відбитком його печатки (за наявності) та залишаються в суб’єкта ринку на зберіганні”.

3. Абзац другий підпункту 3 пункту 1 постанови Правління Національного банку України від 23 лютого 2015 року № 124 “Про особливості здійснення деяких валютних операцій” (зі змінами) доповнити новим реченням такого змісту: “Вимога цього абзацу не поширюється на випадок, коли фінансування імпорту товарів здійснюється за участю іноземного експортно-кредитного агентства, країна реєстрації якого належить до країн, що мають офіційну рейтингову оцінку не нижче категорії А, підтверджену в бюлетені

однієї з провідних світових рейтингових компаній (Fitch Ratings, Standard&Poor's, Moody's)".

4. У пункті 3 постанови Правління Національного банку України від 23 червня 2015 року № 409 "Про здійснення резидентами-позичальниками окремих платежів з погашення зовнішньої заборгованості за кредитами, позиками в іноземній валюті" слова "територіальним управлінням" замінити словами "Департаменту реєстраційних питань та ліцензування".

5. Департаменту інформаційних технологій (Нагорнюк В. В.) доопрацювати програмне забезпечення автоматизації здійснення Національним банком України реєстрації договорів, що передбачають виконання резидентом боргових зобов'язань перед нерезидентом за залученим від нерезидента кредитом (позикою) в іноземній валюті, відповідно до Змін до Положення до дня набрання чинності цієї Постанови.

6. Департаменту відкритих ринків (Пономаренко С. В.) довести зміст цієї постанови до відома банків України для використання в роботі, а банкам України – до відома їх клієнтів.

7. Постанова набирає чинності з 18 серпня 2016 року.

Голова

В. О. Гонтарєва

Інд. 40

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Правління

Національного банку України

11 серпня 2016 року № 368

Зміни до Положення про порядок отримання резидентами кредитів, позик в іноземній валюті від нерезидентів і надання резидентами позик в іноземній валюті нерезидентам

1. У розділі I:

1) у главі 1:

пункт 1.1 викласти в такій редакції:

“1.1. Резиденти (юридичні особи, у тому числі уповноважені банки, фізичні особи – суб’єкти підприємницької діяльності, фізичні особи) (далі – резиденти-позичальники) можуть одержувати кредити, позики, у тому числі поворотну фінансову допомогу в іноземній валюті (далі в цьому розділі – кредити), від нерезидентів відповідно до договорів та в порядку, установленому цим розділом”;

абзац другий пункту 1.5 замінити двома абзацами такого змісту:

“Для забезпечення розрахунків (у тому числі з використанням акредитивної форми розрахунку) між резидентом-імпортером та нерезидентом-експортером за зовнішньоекономічним договором (далі в цьому абзаці – контракт) резидент-імпортер або уповноважений банк, клієнтом якого є резидент-імпортер, має право одержувати кредит від нерезидента-кредитора на умовах, що передбачають переказ нерезидентом-кредитором кредитних коштів у рахунок оплати резидентом-імпортером товару за контрактом (у тому числі як платежу за акредитивом, відкритим уповноваженим банком-позичальником за дорученням резидента-імпортера відповідно до контракту) без зарахування кредитних коштів на рахунок резидента-позичальника/на рахунок грошового забезпечення за акредитивом. Уповноважені банки залучають такі кредити (у тому числі для забезпечення розрахунків за власними імпортними операціями) виключно у випадку, якщо кредит надається за участю іноземного експортно-кредитного агентства, країна реєстрації якого належить до країн, що мають офіційну рейтингову оцінку не нижче категорії А, підтверджену в бюлетені однієї з провідних світових рейтингових компаній (Fitch Ratings, Standard&Poor’s, Moody’s), або за участю міжнародної фінансової організації, членом якої є Україна/міжнародної фінансової організації, щодо якої Україна зобов’язалася забезпечувати правовий режим, який надається іншим

міжнародним фінансовим організаціям чи резидентам. Перерахування коштів з метою виконання боргових зобов'язань резидента-позичальника перед нерезидентом-кредитором за укладеним між ними договором здійснюється за умови отримання уповноваженим банком від іноземного банку-кредитора відповідного SWIFT чи телексного повідомлення або подання резидентом-позичальником обслуговуючому банку документів, які підтверджують сплату нерезидентом-кредитором кредитних коштів на користь нерезидента-експортера (засвідчені іноземним банком/іноземною фінансовою установою оригінали або копії платіжних документів). Зазначені підтвердні документи мають містити реквізити договору, дату та суму кредитних коштів, перерахованих нерезиденту-експортеру. Датою надання (отримання) кредитних коштів за договором у такому випадку слід уважати дату списання коштів з рахунку нерезидента-кредитора на користь нерезидента-експортера за контрактом (у тому числі й у випадку використання кредитних коштів для здійснення платежу за акредитивом).

Сплата резидентом-позичальником (у тому числі уповноваженим банком) на користь нерезидента-кредитора комісій, зборів, інших, установлених договором платежів (у тому числі відшкодування резидентом-позичальником витрат нерезидента-кредитора, понесених у зв'язку з оплатою послуг, безпосередньо пов'язаних з реалізацією кредитного проекту – юридичних послуг, послуг за договором страхування, послуг експортно-кредитного агентства тощо) за рахунок кредитних коштів без їх зарахування на рахунок резидента-позичальника дозволяється за умови, що цим нерезидентом-кредитором є іноземний банк, країна реєстрації якого належить до країн, що мають офіційну рейтингову оцінку не нижче категорії А, підтверджену в бюлетені однієї з провідних світових рейтингових компаній (Fitch Ratings, Standard&Poor's, Moody's), або міжнародна фінансова організація, членом якої є Україна/міжнародна фінансова організація, щодо якої Україна зобов'язалася забезпечувати правовий режим, який надається іншим міжнародним фінансовим організаціям чи резидентам, та такий порядок сплати цих платежів за рахунок кредитних коштів передбачено договором. Така сплата має здійснюватися з дотриманням вимоги розділу I цього Положення щодо розміру виплат за користування кредитом (крім випадків, передбачених пунктом 1.18 глави 1 розділу I цього Положення). Сума та дата наданих (одержаних) кредитних коштів та відповідно сума та дата зазначених у цьому абзаці платежів резидента-позичальника на користь нерезидента-кредитора, що здійснюються за рахунок кредитних коштів без їх зарахування на рахунок резидента-позичальника, а також підстави утримання нерезидентом-кредитором відповідної суми платежів з резидента-позичальника мають бути підтверджені відповідними SWIFT чи телексними повідомленнями та/або іншими належним чином оформленими документами (засвідчені іноземним банком/іноземною фінансовою установою оригінали або копії платіжних документів тощо), які обслуговуючий банк може отримувати безпосередньо від нерезидента-кредитора або резидента-позичальника”;

2) у главі 2:

абзац другий пункту 2.1 викласти в такій редакції:

“Для реєстрації договору (реєстрації змін до договору) резидент-позичальник зобов’язаний подати до обслуговуючого банку повідомлення про договір (повідомлення про зміни до договору) (далі в цій главі – повідомлення) на паперовому носії чи у вигляді електронного документа за формою, зазначеною в додатку 1 до цього Положення, і оригінал/копію договору (разом з оригіналами/копіями інших додаткових угод/договорів, документів, які стосуються реалізації договору та здійснення валютних операцій за договором). Копії документів можуть створюватися резидентом-позичальником у паперовій або електронній формі з урахуванням вимог, визначених абзацами дванадцятим та тринадцятим пункту 3.2 глави 3 розділу I цього Положення. Документи, які складені іноземною мовою, подаються резидентом-позичальником разом з їх перекладом на українську мову, засвідченим підписом перекладача (справжність підпису перекладача засвідчується нотаріально) або нотаріусом (не потребують перекладу документи, складені російською мовою або текст яких викладено одночасно іноземною та українською/російською мовами)”;

в абзаці четвертому пункту 2.3 слова “засвідчені нотаріально чи підписом відповідального працівника обслуговуючого банку” виключити;

абзац четвертий пункту 2.4 викласти в такій редакції:

“у випадках, передбачених додатком 2 до цього Положення, копії всіх підтвердних документів, поданих резидентом-позичальником до обслуговуючого банку для реєстрації договору (реєстрації змін до договору), а також додаткових документів, визначених у додатку 2 до цього Положення”;

у пункті 2.11:

в абзаці четвертому слова “переоформлення договору в інший вид договору на повну суму кредиту” замінити словами “припинення зобов’язань резидента-позичальника за договором прощення боргу на повну суму заборгованості за кредитом, розірвання договору за згодою сторін, додаткова домовленість сторін договору про передавання нерезидентом-кредитором коштів у сумі кредиту резиденту-позичальнику на безоплатній та безповоротній основі”;

абзац п’ятий замінити двома новими абзацами такого змісту:

“виявлення в документах, поданих резидентом-позичальником до обслуговуючого банку та/або уповноваженим банком до Національного банку і на підставі яких здійснено реєстрацію договору (реєстрацію змін до договору), недостовірної, неповної (у тому числі внаслідок неподання додаткових/підтвердних документів) інформації та/або інформації, що свідчить про порушення резидентом-позичальником/уповноваженим банком вимог законодавства України;

виявлення Національним банком ознак здійснення ризикової діяльності, яка загрожує інтересам вкладників чи інших кредиторів банку, під час

виконання уповноваженим банком функції обслуговуючого банку за договором”.

У зв'язку з цим абзаци шостий – одинадцятий уважати відповідно абзацами сьомим – дванадцятим;

абзац восьмий виключити;

3) у главі 3:

абзац одинадцятий пункту 3.2 замінити трьома новими абзацами такого змісту:

“Обслуговуючий банк проводить платіжні операції за договором та/або здійснює купівлю (обмін) іноземної валюти із зазначеною метою на підставі поданих резидентом-позичальником оригіналів документів (у тому числі електронних документів), що підтверджують правомірність проведення таких операцій, або копій в електронній/паперовій формі з оригіналів цих документів на паперових носіях інформації.

Копії документів в електронній формі створюються резидентом-позичальником шляхом сканування з оригіналу документа на паперовому носії інформації та засвідчуються електронним цифровим підписом резидента-позичальника (для юридичних осіб – підписом уповноваженої особи), накладеним відповідно до вимог законодавства в сфері надання послуг електронного цифрового підпису (далі – електронна копія документа). Електронні копії документів можуть подаватися засобами програмно-технічного комплексу “клієнт-банк”, “клієнт-Інтернет-банк” тощо та залишаються в обслуговуючому банку на зберіганні в електронному архіві.

Копії документів у паперовій формі засвідчуються підписом відповідального працівника обслуговуючого банку, або в нотаріальному порядку, або підписом резидента-позичальника (для юридичних осіб – підписом керівника або заступника керівника) і відбитком його печатки (за наявності) та залишаються в обслуговуючому банку на зберіганні”;

абзаци другий та третій пункту 3.6 викласти в такій редакції:

“Уповноважений банк, на обслуговування до якого переходить (перейшов) резидент-позичальник, для здійснення контрольних функцій за договором має отримати інформацію про фактично проведені операції та стан заборгованості за цим договором від резидента-позичальника (у тому числі за запитом самого банку згідно з пунктом 3.10 глави 3 розділу I цього Положення) та/або інших уповноважених банків (з письмового дозволу цього резидента-позичальника). Уповноважений банк, що здійснює (здійснював) обслуговування операцій за договором, зобов'язаний надати уповноваженому банку, на обслуговування до якого переходить (перейшов) резидент-позичальник, довідку з усією наявною інформацією про операції та стан заборгованості за цим договором.

Така довідка надається у строк до п'яти робочих днів у відповідь на письмовий запит резидента-позичальника, який має містити найменування уповноваженого банку-одержувача такої довідки, або запит уповноваженого

банку-одержувача довідки (з письмового дозволу цього резидента-позичальника). Обмін інформацією між уповноваженими банками здійснюється засобами електронної пошти Національного банку”.

2. У додатку 1:

1) слова “(реєстрацію договору, реєстрацію змін до договору, внести зміни до реєстрації договору у зв’язку зі зміною обслуговуючого банку тощо)” замінити словами “[реєстрацію договору; нову реєстрацію договору, первісна реєстрація якого була анульована; реєстрацію змін до договору (у такому випадку зазначаються також номери відповідних підпунктів/пунктів повідомлення, що містять змінену інформацію); унести зміни до реєстрації договору у зв’язку зі зміною обслуговуючого банку тощо]”;

2) друге речення виноски 10 викласти в такій редакції: “У разі надсилання до Національного банку України документів відповідно до вимог абзацу четвертого пункту 2.4 глави 2 розділу I Положення про порядок отримання резидентами кредитів, позик в іноземній валюті від нерезидентів і надання резидентами позик в іноземній валюті нерезидентам додатково зазначається інформація, що має місце випадок, визначений додатком 2 до цього Положення, із зазначенням його порядкового номера (колонка 1 додатка 2 до цього Положення)”.

Директор
Департаменту відкритих ринків

С. В. Пономаренко

Погоджено
Заступник Голови
Національного банку України
_____ О. Є. Чурій

(підпис)

“ _____ ” 2016 року

(дата)